

TÌNH HÌNH MỘT NĂM THỰC THI HIỆP ĐỊNH RCEP

Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện Khu vực (RCEP) chính thức có hiệu lực từ 01/01/2022, đến nay đã đi vào thực thi được một năm và phần nào thể hiện được hiệu quả trong việc thúc đẩy kinh tế của các nước thành viên. Đối với Việt Nam, việc triển khai Hiệp định thương mại lớn nhất thế giới trong năm qua cũng đã đem lại nhiều kết quả tích cực cả về lĩnh vực thương mại và đầu tư.

Đối với hoạt động xuất nhập khẩu

Với lợi thế về quy mô thị trường cùng với lợi thế về hài hòa quy tắc xuất xứ, RCEP được kỳ vọng sẽ giúp Việt Nam tăng cường vị thế thương mại, tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động xuất nhập khẩu giữa Việt Nam và 14 quốc gia đối tác ở khu vực Đông Á, Đông Nam Á và châu Đại Dương. Đúng như những gì đã kỳ vọng, chỉ trong năm đầu thực thi, RCEP đã đem lại nhiều kết quả tích cực đáng ghi nhận.

■ Về xuất khẩu

Theo thống kê của Tổng cục Hải quan Việt Nam, năm 2022, kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang các nước thành viên RCEP đạt 146,5 tỷ USD, tăng 10,9% so với năm ngoái. Trong đó, 3 thị trường có kim ngạch xuất khẩu lớn nhất là Trung Quốc với giá trị xuất khẩu đạt 57,7 tỷ USD, Hàn Quốc đạt 24,3 tỷ USD và Nhật Bản đạt 24,2 tỷ USD, với mức tăng trưởng lần lượt là 3,02%, 10,7% và 20,4% so với năm 2021. Đặc biệt, bất chấp những biến động khó lường đang làm chao đảo nền kinh tế thế giới, xuất khẩu của Việt Nam sang phần lớn các nước thành viên RCEP đều tăng trưởng dương, trong đó một số thị trường có mức tăng trưởng ấn tượng như Brunei (tăng 164,3%); Myanmar (tăng 30,2%); Malaysia (tăng 27,3%); Australia (tăng 24,7%); Thái Lan (tăng 21,3%); Nhật Bản (tăng 20,4%)...

Trong cơ cấu ngành hàng xuất khẩu, dệt may và thủy sản – hai ngành hàng được nhận định sẽ hưởng lợi nhiều nhất từ RCEP đã biến cơ hội thành hiện thực khi xuất khẩu sang các nước thành viên RCEP đều đạt mức tăng trưởng cao. Cụ thể, trong năm 2022, xuất khẩu dệt may của Việt Nam sang các nước RCEP đạt 11,08 tỷ USD, tăng 15,9% so với năm trước, xuất khẩu thủy sản cũng tăng trưởng ấn tượng với 34,9%, đạt kim ngạch 5,39 tỷ USD.

■ Về nhập khẩu

Không chỉ tạo ra lợi thế cho hàng Việt Nam xuất khẩu, RCEP cũng đem lại lợi ích tương tự cho hàng hóa nhập khẩu từ các nước thành viên vào Việt Nam. Theo số liệu thống kê của Tổng cục Hải quan Việt Nam, nhập khẩu từ các quốc gia RCEP trong năm 2022 đạt 261,5 tỷ USD, chiếm khoảng 72,5% tổng kim ngạch nhập khẩu của Việt Nam và tăng 9,6% so với cùng kỳ năm trước.

Nhìn ở khía cạnh tích cực, RCEP tạo ra nhiều cơ hội cho các doanh nghiệp Việt Nam có thể tiếp cận nguồn cung nguyên phụ liệu, máy móc thiết bị từ các nước thành viên RCEP với giá thành cạnh tranh hơn, nhờ đó tiết kiệm được chi phí đầu vào, nâng cao hiệu quả sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp. Song hành với đó, việc thực thi RCEP cũng đem đến những bất lợi nhất định như tạo ra áp lực cạnh tranh lớn tại thị trường nội địa, làm trầm trọng hơn thâm hụt thương mại, khi những đối tác mà Việt Nam vốn đã thâm hụt thương mại nhiều nhất đều nằm trong khu vực RCEP.

Đối với hoạt động thu hút đầu tư nước ngoài

Bên cạnh lợi ích đối với thương mại, các cam kết trong RCEP cũng đem lại cơ hội thu hút đầu tư lớn, đặc biệt khi RCEP đang là khu vực quy tụ nhiều đối tác đầu tư hàng đầu của Việt Nam. Nắm bắt những cơ hội đã được nhận định từ trước, Việt Nam đã có một năm khá thành công trong việc thu hút đầu tư nước ngoài từ khu vực này vào Việt Nam.

Theo số liệu thống kê của Cục Đầu tư nước ngoài, trong năm 2022, vốn đầu tư đăng ký cấp mới của các nước thành viên RCEP tại Việt Nam đạt 8,12 tỷ USD, chiếm 65,2% tổng vốn đăng ký mới của cả nước. Trong đó, nguồn vốn chủ yếu đến từ các quốc gia Nhật Bản, Singapore, Trung Quốc, Hàn Quốc - vốn là những đối tác đầu tư lớn lâu năm vào Việt Nam và hiện chiếm khoảng 98,3% tổng vốn đầu tư của khu vực RCEP.

Trong bối cảnh các nước đang trong quá trình phục hồi kinh tế và định hình lại chuỗi cung ứng sau đại dịch COVID-19, vai trò của RCEP lại càng quan trọng đối với Việt Nam trong việc thu hút đầu tư từ các quốc gia trong khối. Trên thực tế, Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, Singapore, Thái Lan, Malaysia... hiện đều đang tăng tốc đầu tư ra nước ngoài để mở rộng chuỗi sản xuất và cung ứng. Do đó, trong thời gian tới RCEP tiếp tục được kỳ vọng sẽ thúc đẩy mạnh mẽ làn sóng đầu tư mới từ các nguồn truyền thống này vào Việt Nam.

Hiệp định RCEP đã chính thức có hiệu lực từ ngày 01/01/2022 với 06 nước ASEAN (Brunei, Campuchia, Lào, Singapore, Thái Lan, Việt Nam), và 04 nước đối tác là Trung Quốc, Nhật Bản, Australia và New Zealand. Tiếp sau đó, RCEP lần lượt có hiệu lực với Hàn Quốc vào ngày 1/2/2022, có hiệu lực với Malaysia vào ngày 18/3/2022 và có hiệu lực với Indonesia vào ngày 2/1/2023. Như vậy, cho đến nay RCEP đã có hiệu lực với tổng cộng 13 nước, chỉ còn 02 nước chưa phê chuẩn là Myanmar và Philippines.

Như vậy, sau một năm chính thức được đưa vào thực thi, Hiệp định RCEP đã đem lại nhiều tác động tích cực đối với nền kinh tế Việt Nam, được ghi nhận qua những kết quả khả quan về cả thương mại và đầu tư nước ngoài. Có thể nói, những thành tích này là rất có ý nghĩa đối với nước ta trong giai đoạn phục hồi kinh tế sau đại dịch, cũng như trong bối cảnh kinh tế - chính trị thế giới đầy biến động như hiện nay. Với những kết quả bước đầu đạt được trong một năm thực thi Hiệp định, Việt Nam hoàn toàn có cơ sở để kỳ vọng vào nhiều cơ hội rộng mở hơn trong tương lai gần khi RCEP tiếp tục được triển khai sâu rộng hơn. ■

Doanh nghiệp có thể tham khảo thông tin về Hiệp định RCEP trên website của Trung tâm WTO và Hội nhập – VCCI theo link sau: <https://trungtamwto.vn/fta/197-rcep-/1>

(Website [www.trungtamwto.vn/\(tiếng Việt\)](http://www.trungtamwto.vn/(tiếng%20Việt)) và [www.wto-center.vn/\(tiếng Anh\)](http://www.wto-center.vn/(tiếng%20Anh)) >> Mục FTA >> RCEP)

